

B.5

Číslo změny:	Obsah změny:	Datum změny:
01	-	-
02	-	-
03	-	-

Objednatel: 	Správa železniční dopravní cesty, státní organizace Dlážďená 1003/7 110 00 Praha 1
---	--

Generální projektant: 	SUDOP PRAHA a.s. Olšanská 1a, 130 80 Praha 3 tel.: +420 267 094 111 e-mail: praha@sudop.cz	Hlavní inženýr projektu: ING. MIROSLAV KRSEK Garant profese: -
---	---	---

Zpracovatel části: SUDOP BRNO, spol. s r.o. Kounicova 26 611 36 Brno			
Vedoucí střediska: Ing. Jiří Pelc 	Odpovědný projektant SO, IO, PS: Jiří Podhradský 	Vypracoval: Ondřej Svoboda	Kontroloval: Ing. Jiří Pelc

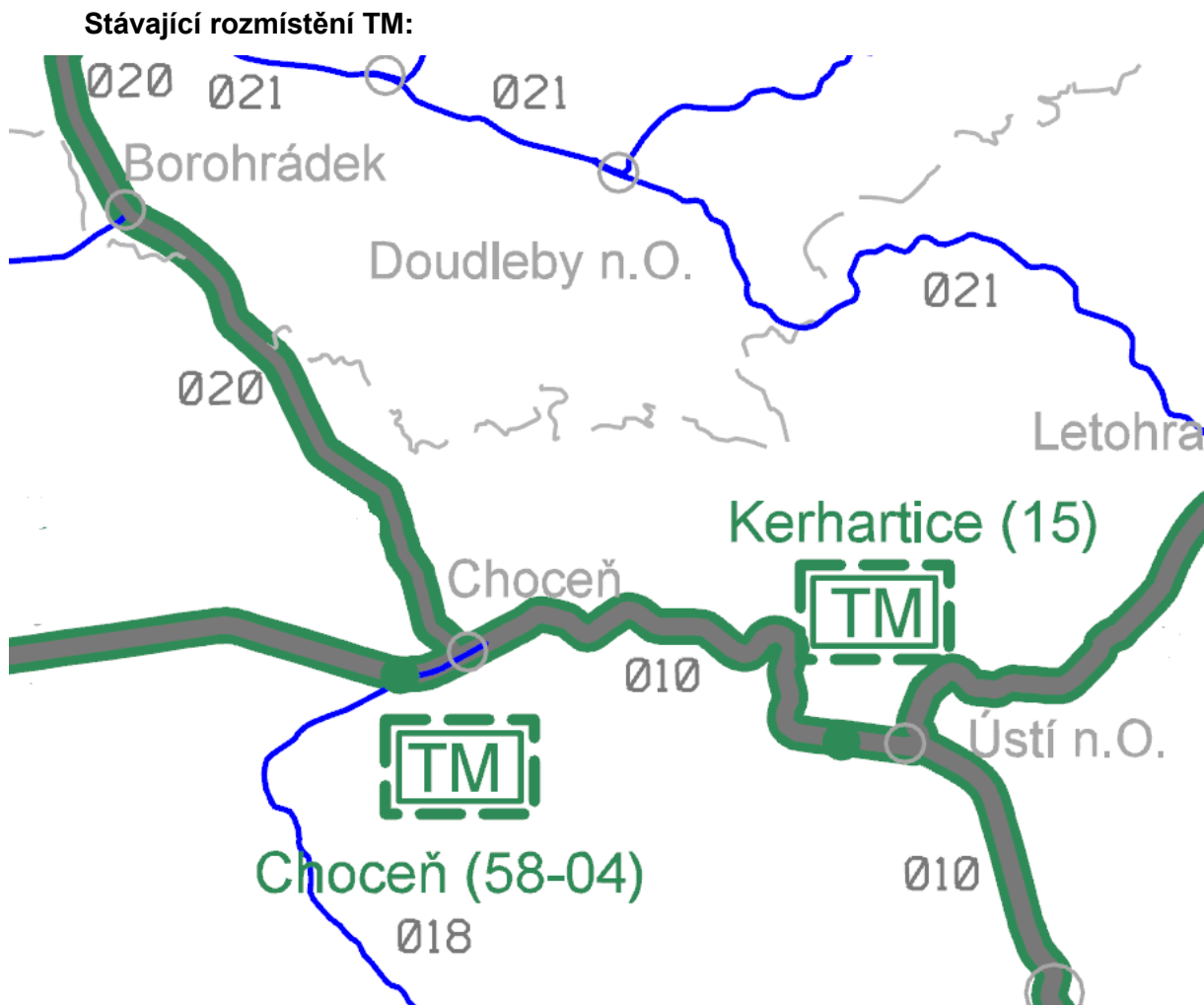
Název akce: Ústí n. O. - Brandýs n. O. - původní stopa, BC	Číslo smlouvy: 18-264.250
Část: ENERGETICKÉ VÝPOČTY	Projektový stupeň: DSP
	Datum: 08/2019
	Číslo části: B.5

1 Obsah

1	OBSAH	1
2	ÚVOD	2
3	PODKLADY	2
3.1	POUŽITÉ NORMY A PŘEDPISY	2
3.2	MODEL INFRASTRUKTURY, JÍZDNÍ ŘÁD A HV	3
4	VSTUPNÍ DATA	4
4.1	PARAMETRY DC SÍTĚ	4
4.2	PARAMETRY TRAKČNÍCH MĚNÍREN (TM)	4
	PARAMETRY TRAKČNÍ MĚNÍRNY CHOCEŇ	4
	PARAMETRY TRAKČNÍ MĚNÍRNY KERHARTICE	4
4.3	PARAMETRY TRAKČNÍHO VEDENÍ	5
4.4	PARAMETRY HNACÍCH VOZIDEL	6
5	METODA VÝPOČTU	7
6	VÝSLEDKY	7
6.1	MINIMÁLNÍ NAPĚTÍ TV	8
6.2	PARAMETRY VZTAHUJÍCÍ SE K VÝKONNOSTI NAPÁJECÍ SOUSTAVY	8
6.3	PROUDOVÁ ZATÍŽITELNOST STŘÍDAVÉ SOUSTAVY, STOJÍCÍ VLAKY	11
6.4	REKUPERAČNÍ BRZDĚNÍ	11
6.5	OPATŘENÍ PRO KOORDINACI ELEKTRICKÉ OCHRANY	11
6.6	NAPÁJECÍ VEDENÍ	11
7	ZÁVĚR	12
8	PŘÍLOHY	13
8.1	MODELOVÝ GRAFIKON ÚSTÍ N. O. - CHOCEŇ	14
8.2	MINIMÁLNÍ NAPĚTÍ TV	15
8.3	NAPĚTÍ MEZI KOLEJNICÍ A ZEMÍ	16
8.4	PROUDOVÉ ZATÍŽENÍ NAPAJEČŮ A SBĚRNICE	17
8.5	VÝKONOVÉ ZATÍŽENÍ TRAKČNÍCH MĚNÍREN	21

2 Úvod

Tyto energetické výpočty řeší napájení úseku Ústí nad Orlicí – Choceň a mají za cíl navrhnout **stejnoseměrné trakční vedení** DC 3 kV v úseku od TM Kerhartice po žst Brandýs nad Orlicí s ohledem na budoucí uvažovanou dopravu v meziměřírenském úseku TM Kerhartice – TM Choceň. TM Kerhartice a TM Choceň se v modelu uvažují jako stejnoseměrné napájecí měnirny, které napájí daný úsek proti sobě. Výpočty byly zpracovány formou simulace za pomoci programů OpenTrack a OpenPowerNet. Nyní je řešený úsek napájený stejnoseměrnou proudovou soustavou DC 3kV, viz obrázek níže.

3 Podklady

Celá simulace byla provedena v programu OpenTrack, kde je namodelována veškerá infrastruktura a dopravní technologie kromě napájení (koleje, výhybky, jízdní řád, zabezpečovací zařízení atd.) a v programu OpenPowerNet, kde bylo namodelováno napájení (vodiče, napájecí stanice, trakční propojení atd.)

3.1 Použité normy a předpisy

- ČSN 34 1530 ed.2
- ČSN 34 1500 ed.2

- ČSN EN 50 119 ed.2
- ČSN EN 50 122-1 ed.2
- ČSN EN 50 122-2 ed.2
- ČSN EN 50 163 ed.2
- ČSN EN 50 388 ed.2
- Nařízení komise (EU) č. 1301/2014
- Předpis SŽDC (ČSD) SR 34(E) s úpravou dle dopisu zn.: 21480/2017-SŽDC-O14

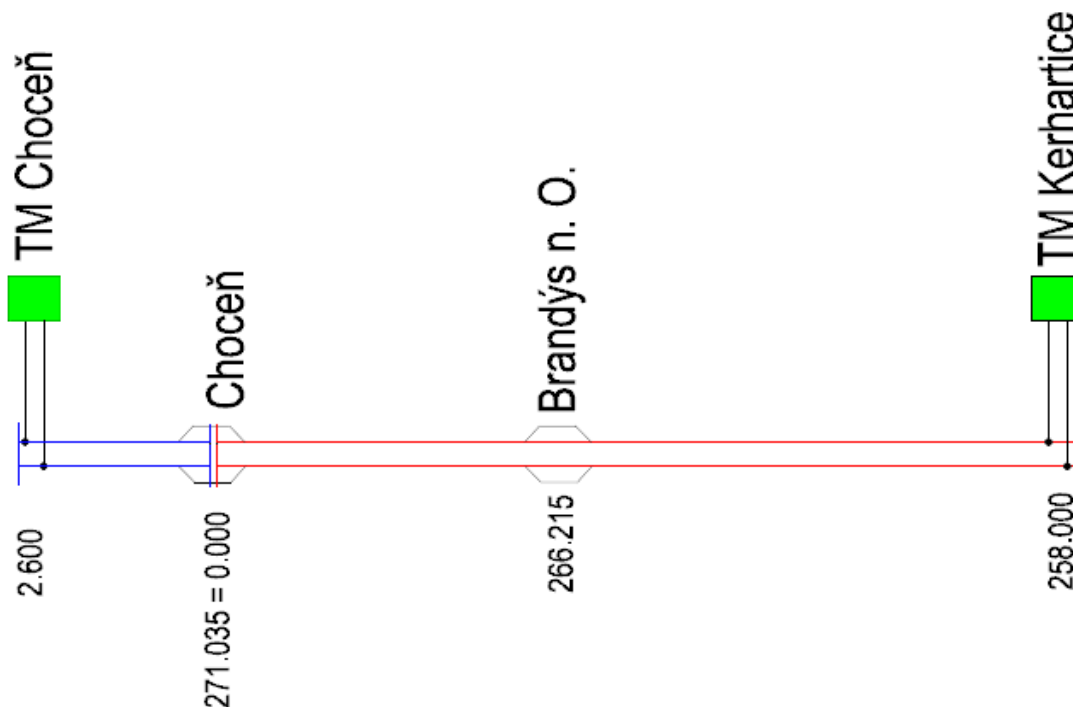
3.2 Model infrastruktury, jízdní řád a HV

- **Koleje**
Niveleta koleje byla převzata od objednatele a odpovídá zpracovaným projektům (výhledovému stavu). Stejně tak byly převzaty polohy výhybek a nástupišť
- **Jízdní řád**
Byl zpracován po konzultaci s dopravním technologem objednatele a na základě toho byl vypracován modelový dvouhodinový špičkový grafikon.
- **Zabezpečovací zařízení**
Hlavní návěstidla a oddíly byly také navrženy dle zadání objednatele a respektují výhledový stav.
- **Hnací vozidla**
V simulaci se uvažuje s typizovanými lokomotivami a elektrickými jednotkami. Pro vlaky kategorie Ex, Pn se uvažuje s lokomotivou typu Vectron. U vlaků kategorie Os se uvažuje s elektrickou soupravou 640 RegioPanter a u vlaků typu R uvažujeme lokomotivu typu RegioPanter a vlaků typu Pendolino uvažujeme lokomotivu ICE 7.
- **Napájecí stanice**
Rozmístění napájecích stanic odpovídá současnému stavu. Systém napájení byl převzat z výhledových schémat napájení a dělení.
- **Trakční vedení**
Sestava trakčního vedení včetně základního propojení byla také převzata z projektů a odpovídá výhledovému stavu.
- **Hnací vozidla**
V modelu se uvažuje s regulací výkonu dle TSI ENE a s povolenou rekuperací.

4 Vstupní data

Energetický model byl navržen v programu OpenPowerNet a zahrnuje v sobě model napájecích stanic, trakčního vedení a elektrických parametrů lokomotiv. Program OpenPowerNet využívá ke svému výpočtu program OpenTrack, ve kterém byla vymodelována infrastruktura kolejí, výhybek, nástupišť a zabezpečovacího zařízení. V programu OpenTrack byl také zpracován model vlaků, lokomotiv a elektrických souprav včetně jízdního řádu.

Model napájení byl rozdělen následovně:

4.1 Parametry DC sítě

- Napětí 3 kV
- Frekvence 0 Hz

4.2 Parametry trakčních měření (TM)

Parametry trakční měřírny Chocень

- Výstupní napětí 3,3 kV
- Vnitřní odpor 0,044 Ω
- Úbytek napětí 0,005 kV při 0,001 Ω
- Poloha v km 2.600

Parametry trakční měřírny Kerhartice

- Výstupní napětí 3,3 kV
- Vnitřní odpor 0,044 Ω
- Úbytek napětí 0,005 kV při 0,001 Ω
- Poloha v km 258.000

4.3 Parametry trakčního vedení

Všechny vodiče včetně kolejnic a země jsou v modelu definovány svými elektrickými a geometrickými vlastnostmi.

Vodiče

Nosné lano 120Cu

- geometrická poloha [x ; y] [0 ; 6,6] m
- ekvivalentní poloměr¹ 4,685 mm
- činný odpor při 20°C 0,150 Ω/km
- teplotní součinitel 0,004 °C⁻¹
- uvažovaná teplota vodiče 80°C

Trolej 150Cu

- geometrická poloha [x ; y] [0 ; 5,6] m
- ekvivalentní poloměr 5,383 mm
- činný odpor při 20°C 0,122 Ω/km
- teplotní součinitel 0,00393 °C⁻¹
- uvažovaná teplota vodiče 80°C

Zesilovací vedení 120Cu

- geometrická poloha [x ; y] [0 ; 6,6] m
- ekvivalentní poloměr 4,685 mm
- činný odpor při 20°C 0,150 Ω/km
- teplotní součinitel 0,004 °C⁻¹
- uvažovaná teplota vodiče 80°C

Pravá kolejnice

- geometrická poloha [x ; y] [0,7175 ; 0] m
- ekvivalentní poloměr 38,54 mm
- činný odpor ² při 20°C 0,0416 Ω/km
- teplotní součinitel 0,004 °C⁻¹
- uvažovaná teplota vodiče 60°C

Levá kolejnice

- geometrická poloha [x ; y] [-0,7175 ; 0] m
- činný odpor při 20°C 0,0416 Ω/km
- teplotní součinitel 0,004 °C⁻¹
- uvažovaná teplota vodiče 60°C

Osová vzdálenost dvou kolejí 4 m

země

- geometrická poloha [x ; y] [0 ; -715]m
- ekvivalentní poloměr 465 m
- činný odpor 0,001 Ω/km

Propojky

- Vzdálenost mezikolejnicových propojení jedné stopy 1 km

¹ Ekvivalentní poloměr je takový poloměr, který by měl kulovitý vodič o plném průřezu se stejnými elektrickými parametry.

² Odpor kolejnice vychází ze změřených hodnot uvedených v dopise zn. 21480/2017-SŽDC-O14 pro tvar kolejnice UIC

• Vzdálenost mezikolejových propojení na jedné trati	5 km
• Propojení zesilovacího vedení a troleje	100m
• Propojení troleje a nosného lana	1 000 S/km
• Propojení kolejnice a země ³	0,01 S/km

4.4 Parametry hnacích vozidel

Výpočet potřebného výkonu pro jízdu vozidla počítá program OpenTrack pro uvedené typy vlaků:

Ex

• Hmotnost bez lokomotivy	700t
• Jízdní odpor	R
• Lokomotiva	Vectron

Pn

• Hmotnost bez lokomotivy	2400t
• Jízdní odpor	T ₄
• Lokomotiva	Vectron

Os,R

• RegioPanter	640
• Jízdní odpor	R
•	

Níže jsou uvedeny elektrické vlastnosti hnacích vozidel zadaných v programu OpenPowerNet.

Vectron

• Maximální výkon	6,4 MW
• Maximální tažná síla	300 kN
• Max. napětí při rekuperaci	3,6 kV
• Skutečný účinník	0,98
• Regulace výkonu dle TSI ENE	ano

640 RegioPanter

• Maximální výkon	2,04 MW
• Maximální tažná síla	196 kN
• Max. napětí při rekuperaci	3,6 kV
• Skutečný účinník	0,98
• Regulace výkonu dle TSI ENE	ne

³ Hodnota vychází z odborného odhadu na základě dané maximální svodové vodivosti 0,5 S/km (ČSN EN 50 122-2 ed.2) a na základě zjištění Ing. Jana Matouše publikovaného zde http://www.railvolution.net/czechraildays/2011/seminare/trendy_matous_a.pdf, kde uvádí přechodový odpor kolej – zem u nových tratí jako „mnohdy převyšující hodnotu 100 Ω/km (u nerekonstruovaných tratí tato hodnota obvykle bývá okolo 1 Ωkm)“.

5 Metoda výpočtu

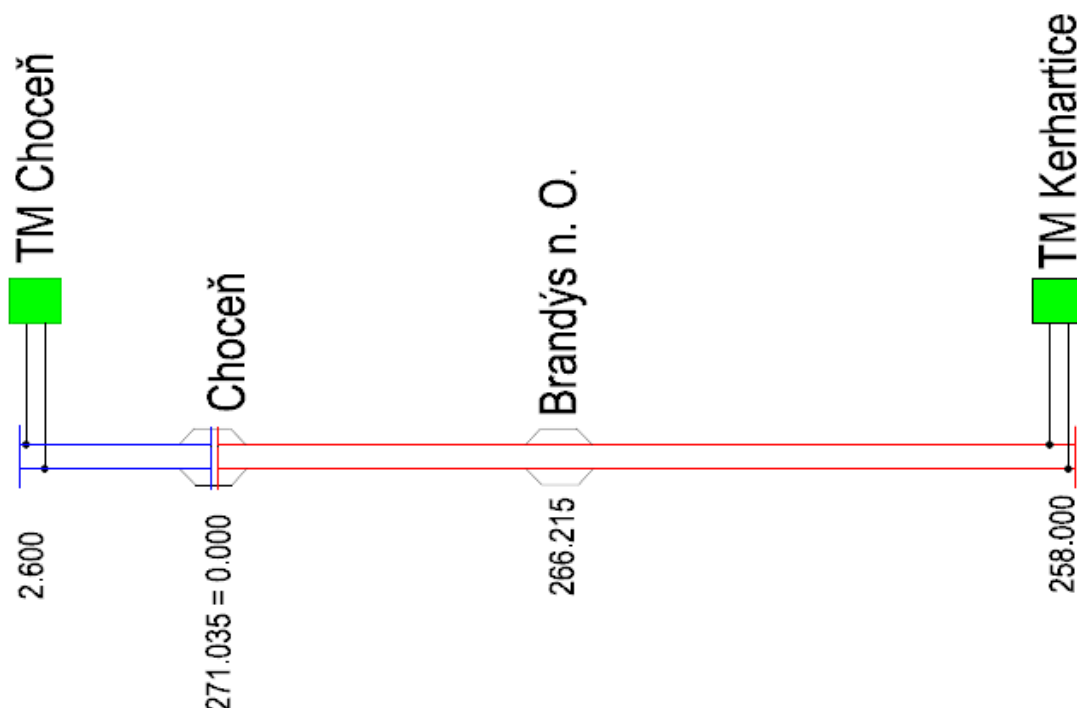
Výpočet byl proveden v programu OpenPowerNet, který paralelně spolupracuje s programem OpenTrack. Celý výpočet by se dal zjednodušeně popsat v následujících pěti bodech:

- I. OpenTrack na základě daného jízdního řádu rozmístí vlaky v oblasti.
- II. Dále spočítá na základě jejich jízdního odporu, hybnosti a trakční charakteristiky, jaký potřebují dodat výkon a tuto informaci (i s polohou vlaků) odešle programu OpenPowerNet.
- III. OpenPower následně iterační metodou spočítá, jakým způsobem se rozloží požadovaný výkon mezi jednotlivé napájecí stanice, spočítá ztráty v trakčním vedení a dostupný výkon pro jednotlivé vlaky.
- IV. OpenPowerNet odešle dostupný výkon pro jednotlivé vlaky (stejný jako požadovaný nebo menší způsobený např. poklesem napětí pod $0,9U_{jm}$) programu OpenTrack.
- V. OpenTrack převezme dostupný výkon pro jednotlivé vlaky a spočítá ujetou vzdálenost za jednu sekundu. Po té znovu vypočítá potřebný výkon a celý proces se tak pro každou sekundu v jízdním řádu opakuje.

6 Výsledky

Bylo provedeno několik simulací a výsledky prokázaly schopnost navrženého trakčního vedení přenést potřebný výkon v rámci celé řešené oblasti.

Ve výpočtu se uvažuje napájení z TM Kerhartice proti TM Choceň. V základním stavu uvažujeme stejnosměrnou trakční sestavu s jedním zesilovacím vedením (150Cu + 120Cu + 120Cu) po celé délce, tedy v žkm 258.000(TM Kerhartice) - žkm 2.600 (TM Choceň).

6.1 Minimální napětí TV

Minimální napětí této konfigurace trakční sestavy nekleslo pod 2,2kV (viz příloha č. 8.2)

6.2 Parametry vztahující se k výkonnosti napájecí soustavy

Pevná trakční zařízení umožní splnit nejnáročnější podmínky, jak jsou specifikovány ve stanoveném jízdním řádu, pro:

- dobu s nejhustším provozem podle jízdního řádu, odpovídající špičkovému provozu
- charakteristiky různých použitých typů vlaků se zřetelem na zvolené hnací jednotky

Uvažovaný grafikon je v příloze č 8.1.

Maximální proud vlaku

Subsystém energie je navržen tak, aby zaručil schopnost napájení dosáhnout stanovené výkonnosti a umožnil provoz vlaků o výkonu menším než 2MW bez omezení příkonu nebo proudu .

Střední užitečné napětí

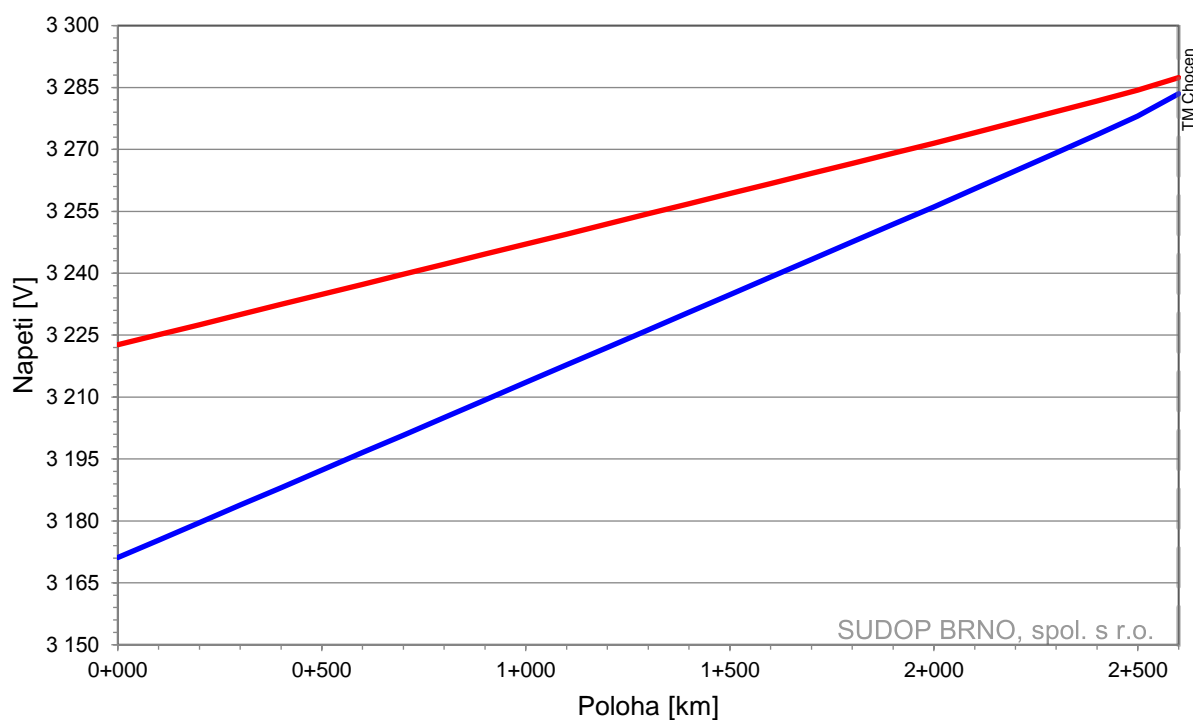
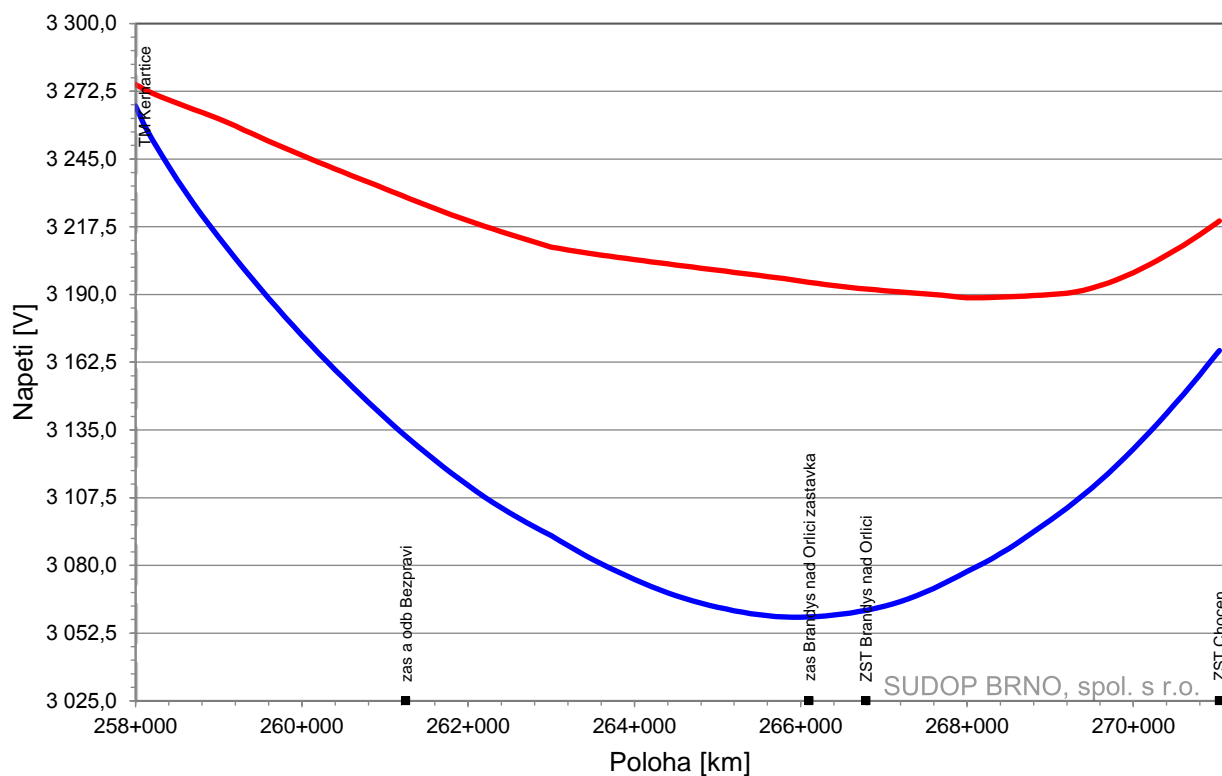
Index kvality $U_{\text{střední užitečné}}$ je vypočítán simulací. Minimální střední užitečné napětí na pantografovém sběrači nesmí klesnout pod 2,7 kV.

Tabulka 1 Střední užitečné napětí vlaku – úsek Ústí nad Orlicí – Choceň

spoj	formace	lokomotivy	$U_{\text{stř}}$ V
celkem		66	3.135
<i>Maximum</i>		3	3.229
<i>Minimum</i>		1	2.858
E_EX 400	EX (Vectron+R700t)	1	3.186
E_EX 402	EX (Vectron+R700t)	1	3.188
E_EX 410	EX (Vectron+R700t)	1	3.102
E_EX 412	EX (Vectron+R700t)	1	3.133
E_EX 420	EX (Vectron+R700t)	1	3.060
E_EX 422	EX (Vectron+R700t)	1	3.141
E_EX 430	EX (Vectron+R700t)	1	3.082
E_EX 432	EX (Vectron+R700t)	1	3.149
E_EX 440	EX (Vectron+R700t)	1	3.120
E_EX 442	EX (Vectron+R700t)	1	3.122
E_EX 501	EX (Vectron+R700t)	1	3.165
E_EX 503	EX (Vectron+R700t)	1	3.177
E_EX 511	EX (Vectron+R700t)	1	3.138
E_EX 513	EX (Vectron+R700t)	1	3.134
E_EX 521	EX (Vectron+R700t)	1	3.137
E_EX 523	EX (Vectron+R700t)	1	3.139
E_EX 531	EX (Vectron+R700t)	1	3.138
E_EX 533	EX (Vectron+R700t)	1	3.138
E_EX 541	EX (Vectron+R700t)	1	3.067
E_EX 543	EX (Vectron+R700t)	1	3.069
E_Os 2000	Os (2*640)	2	3.063
E_Os 2002	Os (2*640)	2	3.081
E_Os 2004	Os (2*640)	2	3.087

E_Os 2200	Os (2*640)	2	3.097
E_Os 2202	Os (2*640)	2	3.121
E_Os 2301	Os (1*640)	1	3.072
E_Os 2303	Os (1*640)	1	3.129
E_Pn 60002	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	3.077
E_Pn 60004	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	2.866
E_Pn 60006	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	2.858
E_Pn 60008	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	2.975
E_Pn 60010	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	2.929
E_Pn 60012	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	2.975
E_Pn 60014	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	2.999
E_Pn 60016	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	2.988
E_Pn 60018	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	2.950
E_Pn 60020	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	2.873
E_Pn 61001	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	3.118
E_Pn 61003	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	3.193
E_Pn 61005	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	3.118
E_Pn 61007	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	3.161
E_Pn 61009	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	3.229
E_Pn 61011	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	3.096
E_Pn 61013	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	3.088
E_Pn 61015	Pn (Vectron T4 2400 t)	1	3.073
E_R 800	R (3*640)	3	3.179
E_R 802	R (3*640)	3	3.187
E_R 901	R (3*640)	3	2.947
E_R 903	R (3*640)	3	3.115
E_SC 600	SC Pendolino 2 (ICE7)	1	3.071
E_SC 602	SC Pendolino 2 (ICE7)	1	3.070
E_SC 701	SC Pendolino 2 (ICE7)	1	3.189
E_SC 703	SC Pendolino 2 (ICE7)	1	3.224

Střední užitečné napětí oblasti – úsek Ústí nad Orlicí - Choceň

Energetické výpočty

6.3 Proudová zatížitelnost střídavé soustavy, stojící vlaky

Limitní teploty

Trolejové vedení i obvod zpětného trakčního proudu a napájecí vedení jsou navrženy tak, aby vyhovovali i při těchto maximálních teplotách:

Trolej	80 °C
Nosné lano	80 °C
Napájecí vedení	80 °C
Kolejnice	60 °C
Země	20 °C

6.4 Rekuperační brzdění

Systém napájení je navržen tak, že umožňuje výměnu energie s jinými vlaky.

6.5 Opatření pro koordinaci elektrické ochrany

V řešeném úseku se automatika opětovného zapnutí provádí přímo, tedy bez testu sítě.

6.5.1 Ochranná opatření proti úrazu elektrickým proudem

Omezení potenciálu kolejnice

Navržené technické řešení neobsahuje kontinuální nebo trvalé uzemnění zpětného obvodu.

Ze simulace vyplývá, že při zadaném špičkovém grafikonu určité úseky **vyhoví**.

Výsledky jsou v příloze č. 8.3.

6.6 Napájecí vedení

Průběh proudového zatížení napájecího vedení je v příloze číslo 9.4.

6.6.1 Zkratové poměry

Minimální zkrat byl spočítán podle předpisu SR 34 pro nejvzdálenější místo (styk soustav nebo konec trati) a porovnán s maximálním proudem v napáječi ze simulace. **Uvažujeme vazbu mezi napájecími stanicemi.**

Maximální délka chráněného úseku je v obou směrech 7,8 km TV. Maximální odběrový proud na trati Ústí n. O. – Choceň je 2 825 A viz. příloha 8.4.

TM Kerhartice – TM Choceň: 7,8 km

Zkrat podle SR 34: 6424 A

Musí platit, že:

$$\frac{I_{z,min}}{1,3} > I_{nastav} > 1,2 I_{max}$$

$$4\,941\,A > I_{nastav} > 3\,390\,A$$

Podmínka platí, zkratové poměry vyhovují.

Energetické výpočty

7 Závěr

Navržená stejnosměrná sestava trakčního vedení vyhoví dle TSI ENE, ale za cenu prodloužení technické jízdní doby.

Minimální střední užitečné napětí vlaku v simulovaném úseku nekleslo pod 2,858 kV. Minimální napětí trakčního vedení vyšlo 2,250 kV. Technická doba jízdy některých vlaků se prodloužila o maximálně 30s.

Kontroloval:

Jiří Podhradský

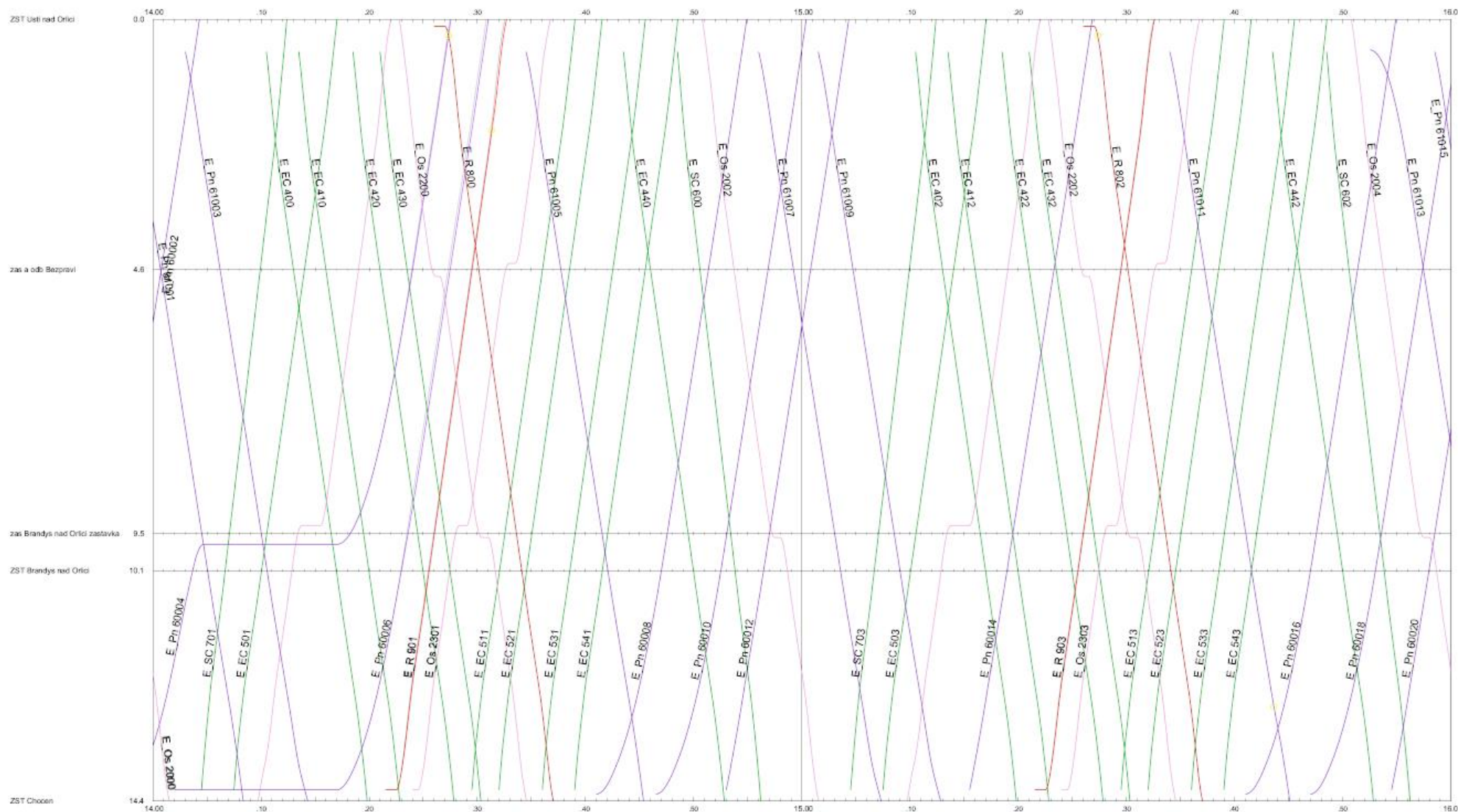
Zpracoval:

Ondřej Svoboda

8 Přílohy

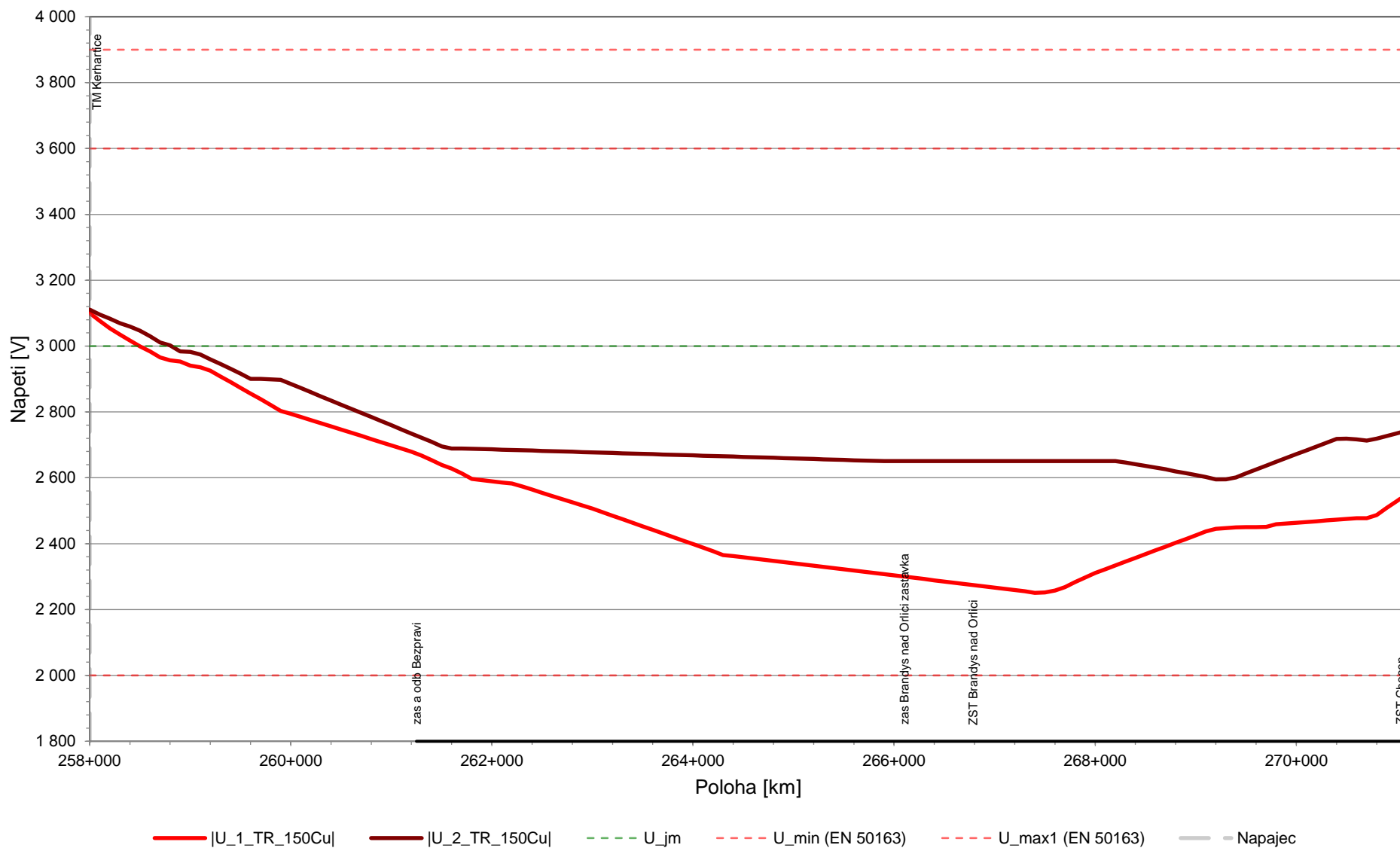
8	PŘÍLOHY.....	13
8.1	MODELOVÝ GRAFIKON ÚSTÍ N. O. - CHOCEŇ.....	14
8.2	MINIMÁLNÍ NAPĚTÍ TV.....	15
8.3	NAPĚTÍ MEZI KOLEJNICÍ A ZEMÍ	16
8.4	PROUDOVÉ ZATÍŽENÍ NAPAJEČŮ A SBĚRNICE.....	17
8.5	VÝKONOVÉ ZATÍŽENÍ TRAKČNÍCH MĚNÍREN.....	21

8.1 Modelový grafikon Ústí n. O. - Choceň

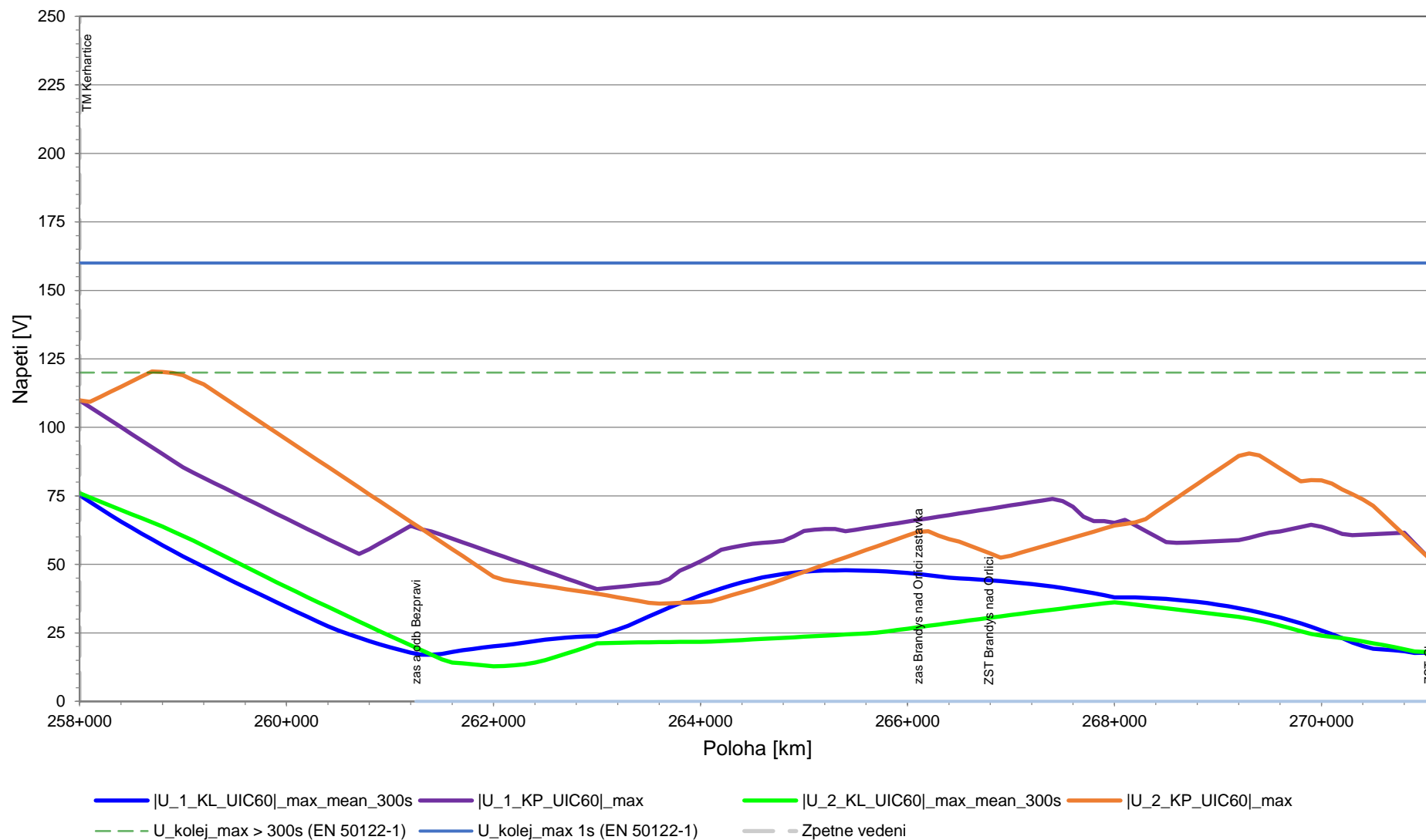
8.2 Minimální napětí TV

8.2.1 Ústí nad Orlicí - Choceň

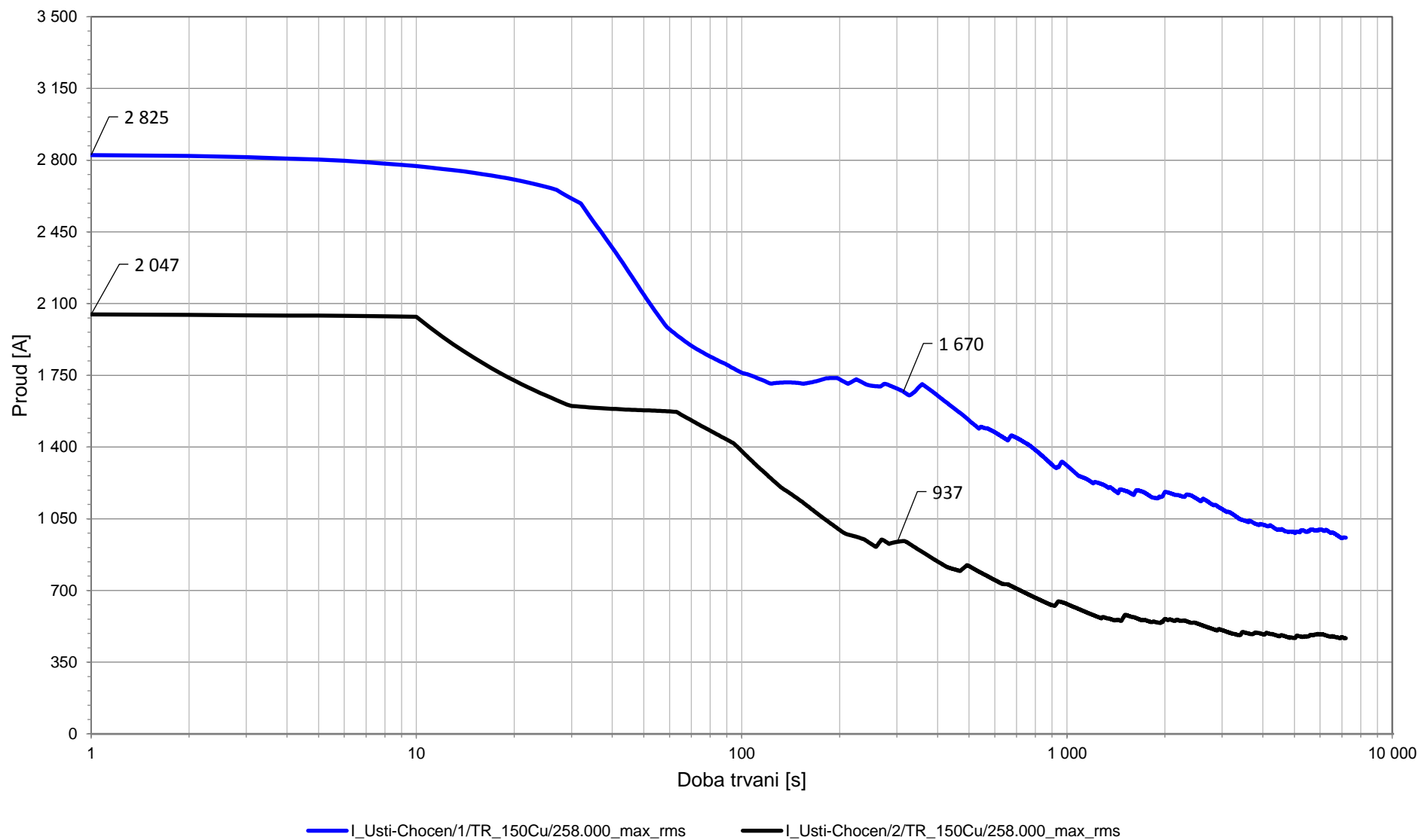
8.3 Napětí mezi kolejnicí a zemí

8.3.1 Ústí nad Orlicí - Choceň

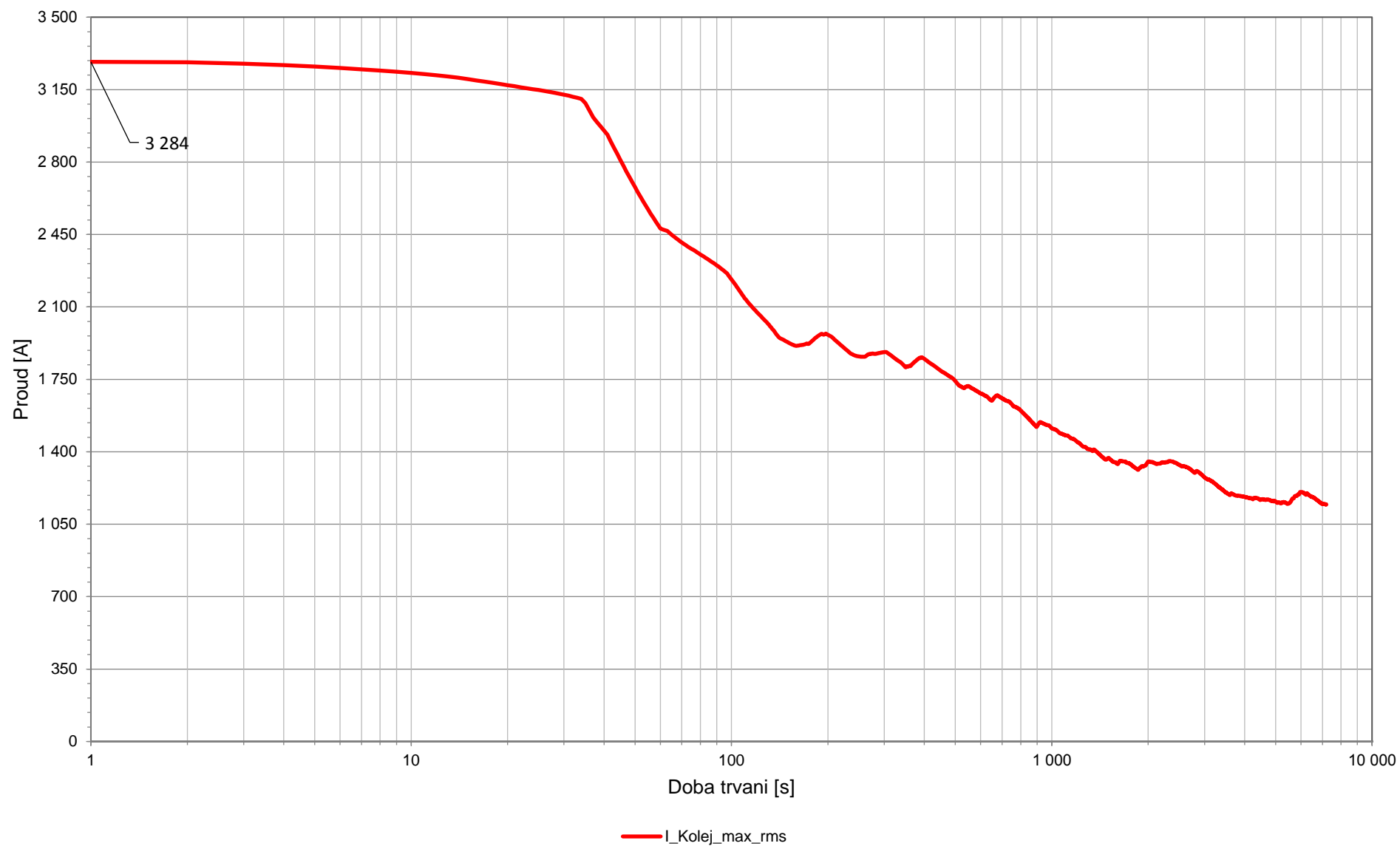

8.4 Proudové zatížení napaječů a sběrnice

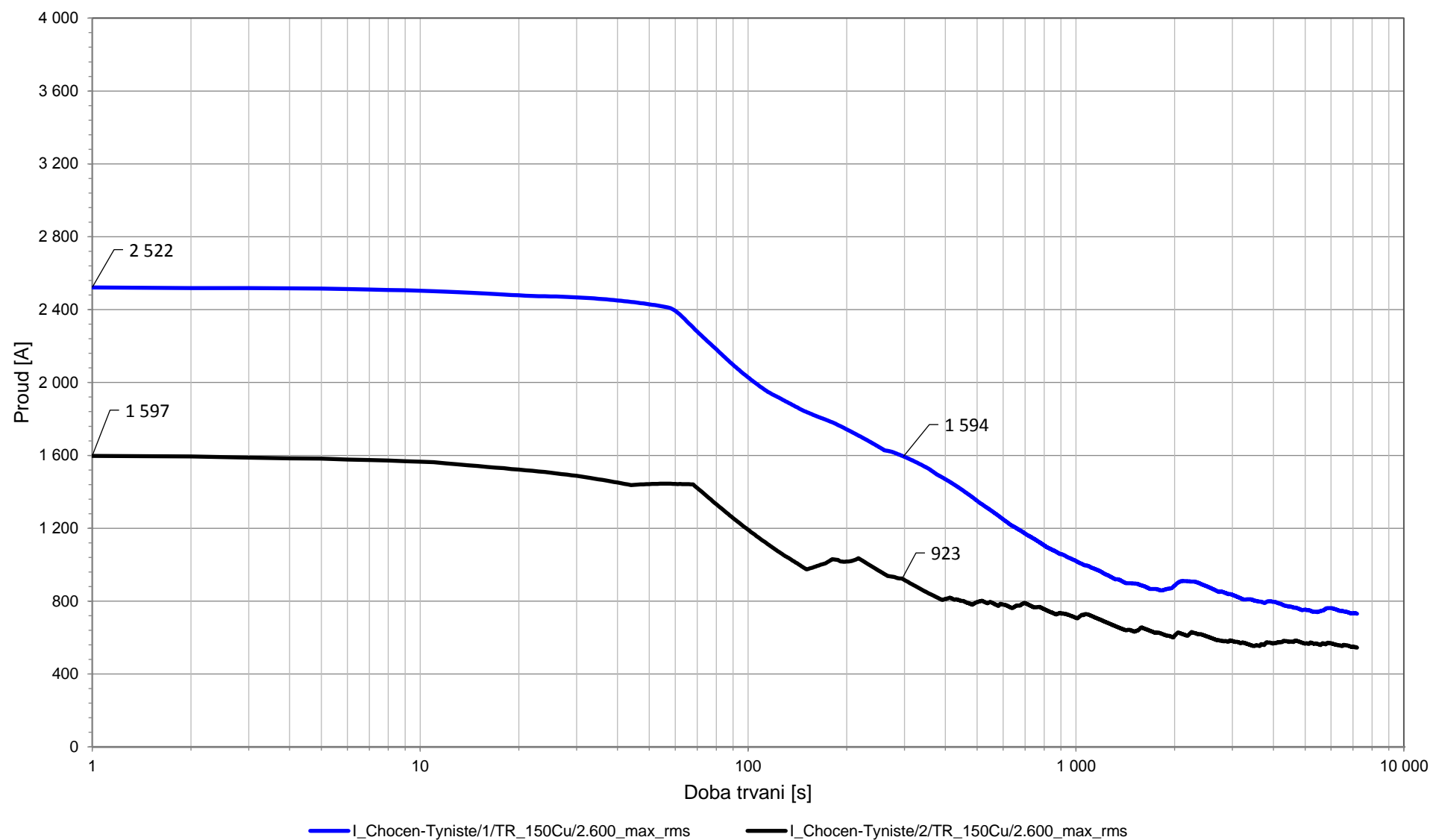
8.4.1 Proudové zatížení TV – TM Kerhartice

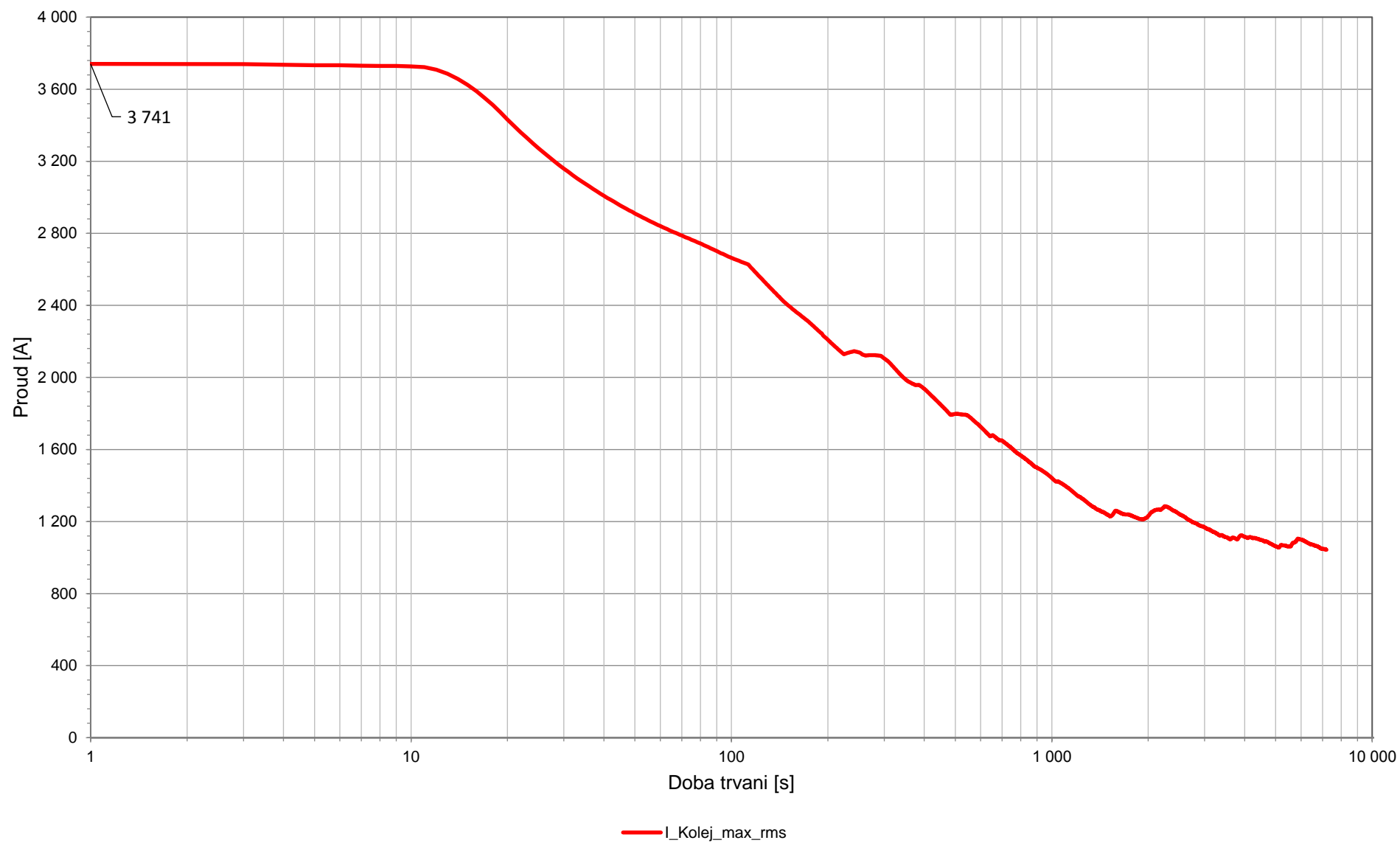
8.4.2 Proudové zatížení zpětného vedení – TM Kerhartice

8.4.3 Proudové zatížení TV – TM Choceň

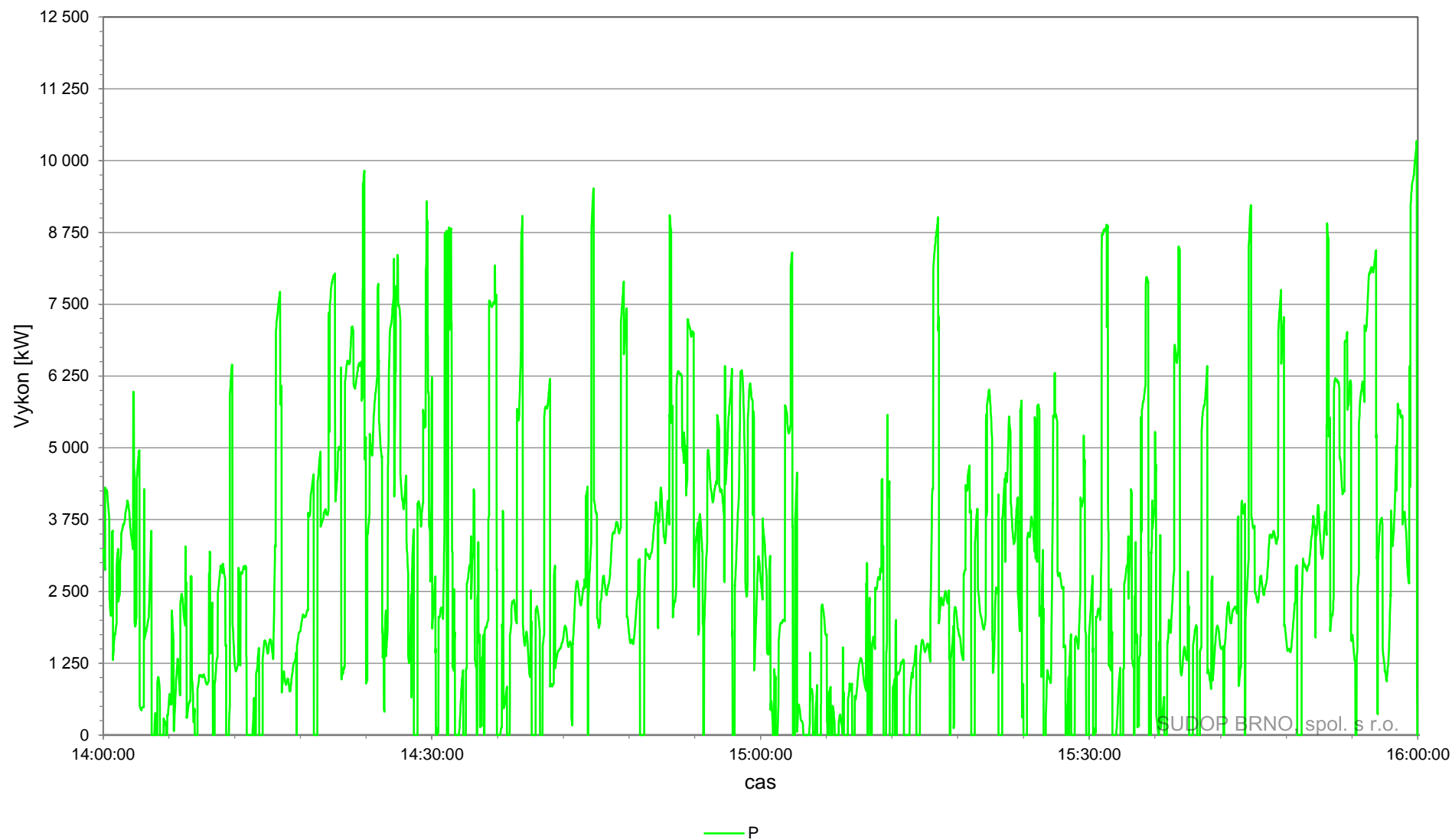

8.4.4 Proudové zatížení zpětného vedení – TM Choceň

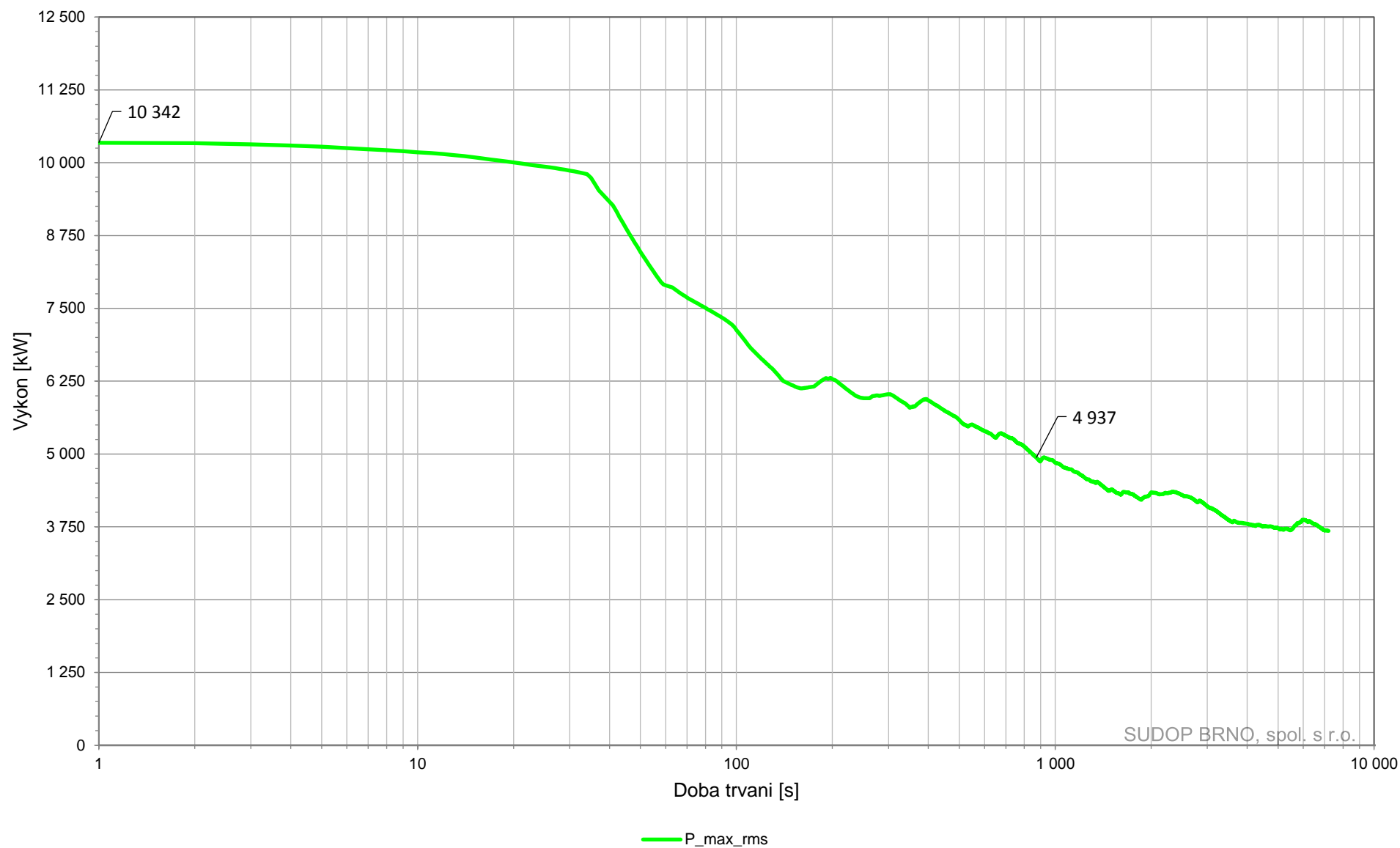

8.5 Výkonové zatížení trakčních měření

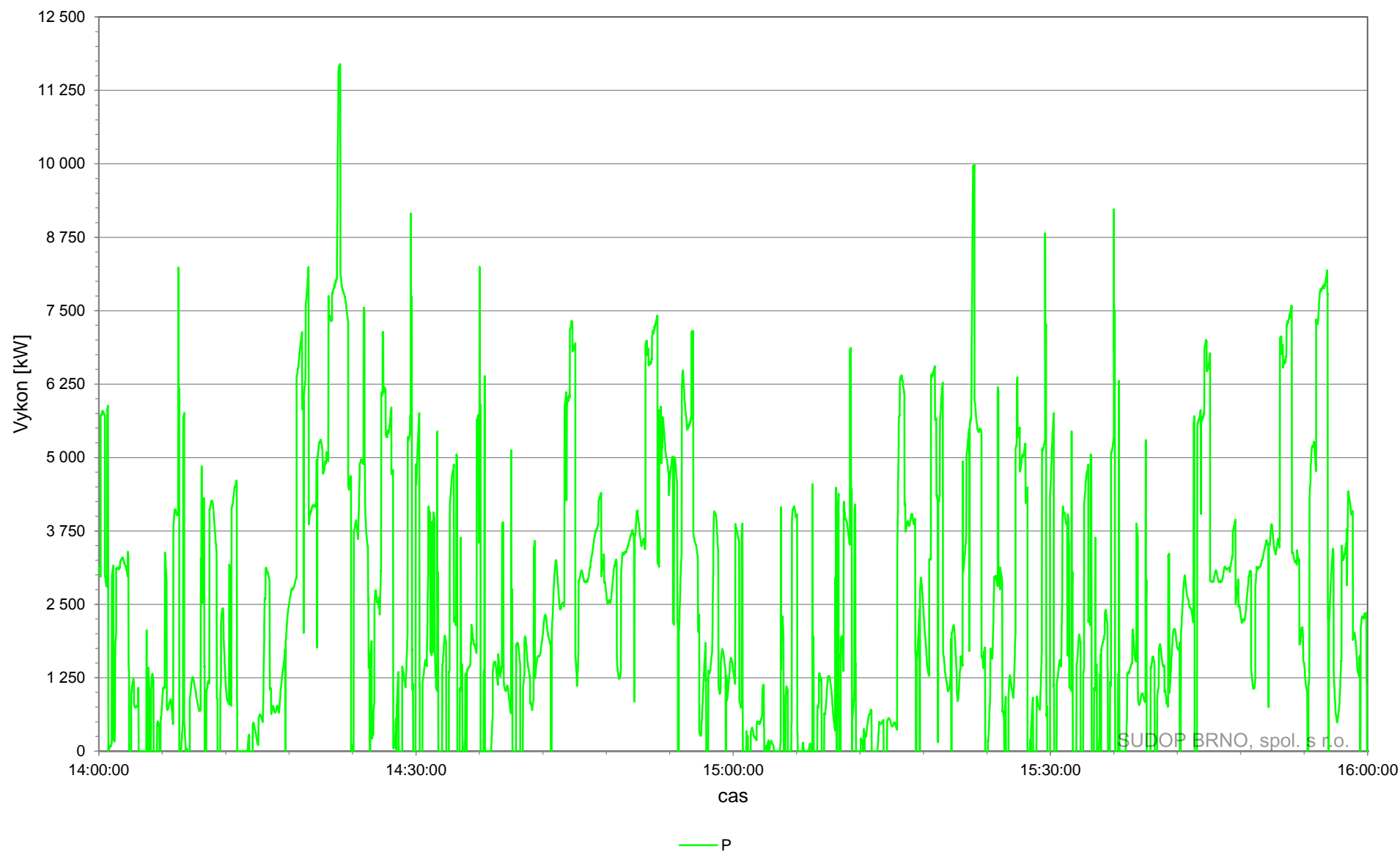
8.5.1 Výkonové zatížení TM Kerhartice $P=f(t)$

8.5.2 Výkonové zatížení TM Kerhartice

8.5.3 Výkonové zatížení TM Choceň $P=f(t)$

8.5.4 Výkonové zatížení TM Choceň

